

EDITORIAL

Anti-imperyalista nga armado a panaglaban ti kasapulan ti sangalubongan

Tapno pagtalinaeden ken palawaen ti pang-ekonomya ken pampulitika nga interes daytoy iti Middle East, awan-ressat itatta ti panangited ti imperyalismo nga US ti ayuda militar iti Zionista nga Israel tapno parmeken ti pannakidangadang ti umili a Palestino para iti nailian a wayawayaya. Iti mali a panangipagarup a naan-anay a marebbek ti determinasyon a lumaban ti umili a Palestino, inawis ken sinuportaran ti US ti awan-sarday a panagbomba dagiti Zionista iti Gaza a nangpatay ti nasurok 10,000 Palestino, karaman ti nasurok 4,100 nga ubbing. Nakulaputan ti dara ti umili a Palestino ti ima ti imperyalismo nga US ken Zionista a gobyerno ti Israel.

Aglaplapusanan ti suporta ti US iti Zionista nga Israel iti henosidyo laban iti umili a Palestino iti langa ti barbaro nga \$14.5 bilyon nga ayuda militar, panagposisyon kadagiti bapor a panggubat, submarino ken nukleyar nga armas iti Mediterranean Sea, panagpatayab ti Reaper drones, ken dadduma pay a pannakibiang. Tapno bungunen iti landok ti Israel, pangpangtaan ken tartar-

geten ti US dagiti pagilian ken pwersa a makikaykaysa iti umili a Palestino, kas ti Iran ken Lebanon. Binomba ti US ti kaabay a pagilian a Syria.

Ti panangparmek ti US, katinnulong dagiti Zionista nga Israel, iti pannakidangadang ti umili dagiti Palestino ket paset ti risiris iti nagbaetan ti imperyalismo ken dagiti maidaddadanes nga umili nga agtar-tarigagay ti nailian a wayawayaya.

Partikular a panggep ti imperyalismo nga US a pagtalinaeden ti bileg daytoy iti Middle East babaen ti gobyerno nga Israel, tapno salakniban ti interes daytoy iti rekursu ken langis iti rehiyon.

Iti bangir ti kinapudno a kabusor da ti kadakkelan a higante a singin-halimaw iti intero a lubong—ti US-Israel—ipakpakita ti umili a Palestino ti landok a kapanggeddeng, tured ken kinasagana iti sakripisyo a gibusan ti pannakaidadanes da, ken ilaban ti karbengan da iti nailian a panggeddeng-para-iti-bukod. Nasken a petpetan da dagiti igam da tapno labanan ti armado a panangparmek laban kadakuada. Nu awan ti armado a pannakidangadang da, ayinggana't inggana da latta nga agtalinaed a balud iti bukod da a daga.

Ti pannakidangadang ti umili a Palestino ket kasilpo ti pannakidangadang ti dasig a mangmanged ken umili iti sangalubongan laban iti manang-gunday ken manangidadanes a sistema iti sidong ti pangturay ti imperyalismo. Kas kadagiti umili a Palestino, kasapulan ti amin a maidaddadanes a dasig ken umili ti armado a pannakidangadang, kagiddan ti tignayan masa da, tapno

labanan ti agari-ari nga estado nga agus-usar ti armado a ranggas tapno pagtalinaeden ti manangidadanes ken mananggundaway a sistema.

Iti adu a malakolonyal ken malapyudal a pagilian, ti armado a panakidangadang ket aglanglanga a naunday a gubat ti umili tapno kububen ti syudad manipud iti kaawayan. Itantandudo daytoy kagiddan ti nalawa a demokratiko a tignayan masa. Kadagiti industriyalisado a kapitalista a pagilian, ti amin a naparang a pannakidangadang ti masa a mangmangged ken anakling-et ket panagsagana iti maysa nga armado nga insureksyon iti masanguanan tapno rippuogen ti burges nga estado.

Pampaneknekan manen ti pangpinget ti umili a Palestino iti dalan ti armado a panaglaban a dagiti umili ken dagiti dasig a makapadpada ti kauulpitan a langa ti panangidadanes ken pananggundaway ti pinakadeterminado a mangitandudo ti pannakidangadang para iti wayawaya. Kas dagiti Palestino, determinado a lumaban dagiti maidaddadanes ken magungundawayan a dasig iti Pilipinas, India, Turkey, Myanmar, Kurdistan ken dadduma pay a pagilian nga atrasado wenno malakolonyal ken malapyudal. Kadagitoy a pagilian, kakaruan ti malaklak-am a

panagbisin ken panagrigit ti mayor-ya ti umili. Ammo da nga awanen sabali a dalan tapno baliwan ti gasat da nu saan a ti dalan ti armado a panaglaban.

Kas iti Palestine, saan a maiddep ti apoy ti armado a pannakidangadang, ti kangangatuan a langa ti panaglaban a kasapulan tapno rebeken ti armado a reaksyunaryo nga estado ken gibusan ti pasista ken terorista a panagari-ari daytoy.

Iti naduma-duma a sulit ti lubong, agtultuloy a bumbumtak dagiti protesta ti nalawa nga umili tapno gibusan ti brutal a panagraut iti Palestine. Kas pannakikaykaysa iti umili a Palestino iti armado a panakirinnupak iti terorista nga estado ti Zionista nga Israel, nasken la unay nga irussuat dagiti armado a rebolusyonaryo iti naduma-duma a sulit ti lubong dagiti taktikal nga opensiba tapno ablatan ti imperyalismo ken amin a sumupsuporta iti henosidyo iti Gaza.

Bayat nga agirusruusuat ti gerra ti pannakibiang iti Middle East, pairirtingen met laeng ti imperyalismo nga US dagiti risiris iti naduma-duma a paset ti lubong. Pairirtingen ti US ti risiris daytoy kadagiti karibal nga imperyalista a bileg iti panangiyuna ti China ken Russia. Iti Europe ken Asia, uray iti Africa, kannigid-

kannawan a gerra ti sungsungrudan ti US. Sinsindian ken us-usaren a rason ti US ti amin a risiris a mabalin na a pabittaken iti naduma-duma a paset ti lubong tapno palawaen ti saklaw a bileg militar daytoy ken ikkan ti gundaway nga agalikumkom ti ganansya dagiti kapitalista a militar daytoy.

Sakbay a bimtak ti panaglaban ti Palestine, ti 20-bulan a gerra ti Ukraine ti sentro ti imperyalista a rinnupanget iti nagbaetan ti US ken dagiti alyado daytoy iti NATO kontra iti Russia. Iti Asia, agtultuloy a padpadakkelen ti US ti presensya militar daytoy tapno palawlawan ken probokaren ti karibal a China. Durdurugan ti US ti panakisina ti Taiwan iti China, araramiden a militarizado ti South China Sea babaen iti panangparangguyud kadagiti alyado kadagiti "war games," ken pakpakaruen ti tensyon iti nagbaetan ti China ken Pilipinas.

Armado a rebolusyon ti kabibilegan a pamuspusan tapno lappedan ken sebseban dagiti inter-imperyalista a gerra a sinsindian ti US iti naduma-duma a sulit ti lubong, mangparparangguyud kadagiti bassit a pagilian, ken mangmangted ti dadakkel a didigra ken rigat iti ginasut a milyon nga umili. Babaen iti armado a pannakidangadang ti Pilipinas ken panangbinnat kadagiti papet a tropa ti US, malaplapdan ti rebolusyonaryo a tignayan ti pag-nagbittak ti gerra; ken nu saan a malapdan, sierto a gundawayan tapno naan-anay a mapapigsa ken mapalawa ti armado a rebolusyon.

Iti panangidaulo ti Partido, sibubukel ti panggeddeng ti dasig a mangmangged ken masa ti pagilian a Pilipino nga iyabante ti armado a panaglaban. Determinado dagiti rebolusyonaryo a pwersa nga agtultuloy a papigsaen ti NPA ken iyabante ti gubat ti umili tapno gibusan ti imperyalista a panangidadanes, agawen ti bileg pangpulitika ken ibangon ti baro a demokratiko a gobyerno a mangibagi ken mangidaulo iti pagilian agturong iti nawaya ken naraniag a masakbayan. **AB**

 <p>Tuig LIV No. 21 Nobyembre 7, 2023</p> <p>Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.</p>	<h2 style="text-decoration: underline;">Linaon</h2> <p>Editorial: Anti-imperyalista nga armado a panaglaban ti kasapulan ti sangalubongan 1</p> <p>Armado a panangipinget iti Gaza 3</p> <p>1-lawas nga opensiba iti Myanmar, inrusuat 4</p> <p>Gaza, inaramid a pagipunpunan ti ubbing 5</p> <p>Agtawen 15 ken maysa pay, rinames dagiti soldado 6</p> <p>250 pabrika iti Bangladesh, nagserra 6</p> <p>Dagiti protesta 6</p> <p>Iti ababa a sarita 7</p> <p>Kinalungsot ti BSKE 2023 8</p> <p>Isalakan ti Cancabato Bay iti reklamasyon 9</p> <p>Panagari militar ti 8th ID iti Samar 10</p>
<p>Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan</p>	
 ang.bayan@cpp.ph	

Armado a panangipinget iti Gaza laban iti henosidyo ti Israel ken US

Kalpasan ti 20 aldaw a panagpangta ti "todo-todo a panagsakop" iti Gaza, rinaut ti limitado a tropa ti Zionista nga Israel ti amianan a paset a kadagaan dagiti Palestino idi Oktubre 27. Iti kober ti nalawa a panagbomba a timmarget kadagiti kable ken liya ti komunikasyon, silalastog a simrek dagiti tropa a naglugan kadagiti tangke, bulldoser, armored vehicle ken dadduma pay a lugan militar.

Sinabat ida dagiti bomba, pabittak, mortar ken granada dagiti mannakigubat ti Izz ad-Din al-Qassam Brigades, ti armado a takiag ti grupo nga Hamas (Islamic Resistance Movement). Kadagiti kangitingitan a labanan ti tangke laban iti mannakigubat, impakita ti al-Qassam ti nanguneg a kaammuan daytoy kadagiti taktika ken ramit Israeli. Segun iti tagapagsarita daytoy a ni Abu Obeida, napabittak ken nawartak ti al-Qassam ti saan a bumaba iti 22 lugan-militar iti umuna pay laeng a 48 oras ti panagsakop. Iti maikadua a gundaway, pinaklaa daytoy ti Israeli Defense Forces (IDF), a kaaduan ket awan ti aktwal a pangkombat a kapadasan. Adu ti napapatay iti IDF, karaman ti kumander ti batalyon dagiti tangke.

Sitatalek ti Hamas a maparmek daytoy ti aniaman a pwersa nga Israeli iti takdang nu sadinno a superyor ti bentahe daytoy iti kadagaan ken suporta a masa. Napartak ken limed a makaakar-akar dagiti mannakigubat daytoy usar ti milya-milya a tunnel wenno sirukan iti sirok ti Gaza. Dagitoy a tunnel ket saan a mawarwartak ti panagbombomba, saan a mabalina a serreken dagiti tangke ken addaan ti bukod a sistema ti komunikasyon a saan a saklaw ti elektroniko a sarbeylans ti Israel.

Ti Hamas ti agar-ari a partido iti Gaza. Produkto daytoy iti umuna nga intifada wenno panagrukuas ti masa idi 1987 ken addaan nasinged a silpo iti dadduma nga Islamiko a grupo iti Middle East. Idi 2006, nabotosan daytoy a mangtarawidwid ti Gaza. Saan na nga inibbatan ti armado a panaglaban kas kangrunaan nga igam laban iti brutal a panagsa-

kop ti Israel. Kadagiti naglabas a tawen, nagpadur-as daytoy iti bukod a pagaramidan ti mortar, rocket-propelled grenade (RPG), lugan a pangbatok, drone ken dadduma pay nga armas.

Katinnulong dagiti operasyon ti Hamas dagiti dadduma nga armado a grupo iti Gaza kas ti Al-Quds Brigade, Islamic Jihad ken Popular Liberation Front of Palestine.

Immun-unan a kinillaat ti al-Qassam ti Zionista nga Israel idi inrussuat daytoy ti Al-Aqsa Flood idi Oktubre 7. Saan a nalapdan, wenno natiktikan man laeng, dagiti abante a sistema ti sarbeylans, drone, ramit-elektroniko, dagiti satelayt ken uray ti inaldaw-aldaw a panangraruat dagiti pwersa nga Israeli daytoy a sorpresa nga atake.

Segun kenni Obeida, imbunga ti operasyon ti mano tawen a panagsagana ken panagsanay, panagadal iti kagagalad ken ramit ti kabusor, ken panangngallilaw ti higante a sistema ti paniktik na daytoy. Planado, napartak, ken nalawag dagiti panggep ti panangatake nga inrussuat manipud iti daga, danum ken uray iti tangatang usar dagiti paraglider.

Kas bales iti pannaka-ibabain a sinagrap ti operasyon, naghuramentado ti Israel. Katinnulong ti US, binulusan daytoy ti pinairteng a kampanya nga henosidyo iti sibilyan a populasyon ti Gaza. Idi Nobyembre 2, addan iti 25,000 tonelada a bomba ti intinnag ti US ken Israel iti Gaza, kabatug ti dua a nuklear a bomba. Awan-anawa ti panangwartak daytoy kadagiti balay, ospital,

pagadalan, simbaan, sentro ti ebakwasyon ken dagiti imprastruktura ti danum, kuryente ken telekomunikasyon.

Manipud Oktubre 7, nasuruken 10,000 ti napapatay iti panagbombomba ti Israel, surok 4,100 nga ubbing ken surok 2,600 a babbai. Nasuruken 500 dagiti masaker ti sibubukel a pamilya. Awan ti natalged iti Gaza, target uray dagiti dyornalis ken ambulansya.

Kagiddan ti panagbombomba ti panag-hostage ti Israel kadagiti sibilyan a Palestino. Addan ti 4,000 mangmangged a Palestino ti hinostage daytoy kadagiti kampo militar ti IDF. Dumandanon met iti 1,070 ti arbitraryo a tiniliw iti West Bank ken East Jerusalem. Makasagsagrap da ti nakakaro a tortyur, panangbugbog, panangibabain ken panangpasakit iti ima dagiti soldado ken armado a setler nga Israeli.

Iti bangir ti terorismo ti Israel, nagpablaak ti Hamas a sisasagana da a wayawayaan ti amin a binalud daytoy iti Al-Aqsa Flood babaen iti negosasyon. Iti aktwal, nangwayawaya daytoyen kadagiti babbai, ubbing ken natataengan kadagiti makatao a basaran. Impudno mismo dagiti nawayaan ti nasayaat ken patas a panagtrato kadakuada dagiti mannakigubat.

Dagiti grupo a kontra-hunta, nagirussat ti makalawas nga opensiba iti Myanmar

Saan a bumaba iti 100 a detatsment ti reaksyunaryo a buyot ti Myanmar ti naparmek dagiti armado a pwersa a kontra-hunta iti agarup 1-lawas koordinado nga opensiba daytoy iti rehiyon ti Shan. Uppat a syudad ti naagaw ken ginasut nga armas, mortar, kanyon ken dagiti bala, uray innem nga tangke ken maysa nga armored vehicle, ti namsam.

Inawagan kas Operasyon 1027, nangrugi dagiti opensiba idi Oktubre 27. Inrusuat daytoy ti Three Brotherhood Alliance, maysa nga alyansa a bukuklen ti Arakan Army, Ta'ang National Liberation Army ken Myanmar National Democratic Alliance, pasig a buyot dagiti etniko a grupo iti Myanmar. Iti maysa a pablaak, kinuna ti alyansa nga duron ti opensiba ti essem a "salakniban dagiti sibilyan, irupir ti karbengan nga depensaran ti bukod, pagtalinaeden ti kontrol kadagiti bukod a teritoryo ken sanguen dagiti panagatake ken panangbombomba ti hunta-militar." Iti kagyat, panggep daytoy a maiyabog ti hunta manipud iti amianan a paset ti Shan. Iti pangmabayagan, determinado daytoy nga agtultuloy a lumaban aginggana naan-anay a marebbek ti diktadura militar, maysa a komun a tarigagay ti umili iti Myanmar.

Kas suporta, naggiddan a rinaut dagiti pwersa ti People's Defense Forces, Kachin Independence Army ken Karen National Liberation Army dagiti pwersa ti hunta kadagiti masaklawan da. Adu pay a dadduma nga armado a grupo etniko ti sumpsuporta ken aktwal a lumalaok kadagiti opensiba.

Segun iti pablaak ti alyansa, nasurok 100 tropa ti hunta ti napapatay ken adu ti nasugatan iti umuna a lima aldaw pay laeng ti opensiba. Nasurok 60 tropa, karaman ti maysa a sibubukel a yunit nga adda 41 soldado, ti simmuko imbes a lumaban.

Kas bales, pinairteng ti hunta ti panangbombomba manipud iti ta-

ngatang kadagiti sibilyan a komunidad iti Shan. Nasurok 25,000 ti napwersa a nagbakwit manipud kadagiti komunidad da ken imyan kadagiti kaabay nga estado wenna bimmallasiw iti China.

Ti Shan State ket maysa a rehiyon a masarakan iti nagbeddeng iti Myanmar ken China. Mayor a ruta daytoy ti linnakuan iti nagbaetan ti dua a pagilian. Bumalballasiw met laeng ditoy ti dua a pipeline nu sadinno a tumartaray ti milyon kubiko metro a langis manipud kadagiti offshore rig ti Myanmar agturong China. Krusyal ti rehiyon iti proyekto a One-Belt-One-Road ti China.

Idi Oktubre 31, inwaragawag ti alyansa nga naagaw daytoy ti innem nga ili ti Shan, karaman ti dua nu sadinno a dumaldalan dagiti eksport ti hunta agturong China. Gapu ta apektado ti komersyo, nagpanawaganen ti China ti "kagyat a sispayr" tapno baybay-an a makaballasiw dagiti trak nga agbunbunag kadagiti produkto.

"Aggilgil-ayab" a brutalidad

Manipud rinabsut ti hunta ti estado poder idi 2021, dimmanonen iti 4,000 sibilyan ti pinapatay daytoy ken nasurok 10,000 ti arbitraryo nga impupok.

Idi Oktubre 24, inruar ti United Nations (UN) ti espesyal a report a nangbinsa-binsa kadagiti krimen iti gubat ken krimen laban iti sangkatawan ti hunta. Kalalatakan ti

awan-bibiang a panangtarget kadagiti sibilyan usar dagiti bomba, panangpapatay kadagiti sibilyan wenna kombatant a makemkemeg kadagiti operasyon ken nalalawa ken inggagara a panagpuor ti balbalay ken dadduma pay nga imprastraktura sibilyan.

Kadagiti maudi a bulan laeng, ngimmato iti 600% ti bilang dagiti airstrike ti hunta maiyarig iti napalabas a tawen. Maysa kadagiti kaudian a kaso ti panangbombomba iti maysa a refugee camp iti Mung Lai Hkyet iti Kachin State idi rabii ti Oktubre 7. Duapulo ket walo a refugee, karaman ti siyam nga ubbing, ti sigida a natay. Nasurok 60 ti nasugatan.

Nasaknap ti adu a pampapatay kadagiti sibilyan ken sugatan a mannakigubat iti rehiyon ti Sagaing. Dagiti met inggagara a panagpuor ti balbalay, tiendaan, simbaan ken dagiti lugan ket nairekord kadagiti rehiyon ti Sagaing, Magway, Chin, Kayin ken Kayah. Adda dagiti kaso a sibubukel a komunidad ti inuram.

Umanay ti ebidensya a nakalap ti UN kanaig iti panagiyaramid dagiti pwersa ti hunta ti "kangangatuan a tukad a panagulpit ken didigra" kadagiti biktima daytoy kas ti panangrames usar dagiti banag ken naduma-duma a porma ti panangibabain, mutilasyon, gang wenna serial rape ken sekswal a panangadipen. Karaman kadagiti biktima ket ubbing. AB

Gaza, inaramid a pagipunpunan ti ubbing

Nainterbyu ti Ang Bayan ni Kadua Coni Ledesma tapno ammuen ti pannirigan ti Special Office for the Protection of Children ti National Democratic Front of the Philippines kanaig iti kasasaad dagiti ubbing iti Gaza iti tengnga ti awan-anawa ken awan-pilpilien nga atake ti Israel. Segun kadagiti naduma-duma a damag, agbalbalinen a pagipunpunan ti Gaza kadagiti ubbing, nu sadinno ket saan a bumaba iti 40% dagiti napapatay a Palestino, ken dumakdakkal pay, ket dagiti ubbing.

Ang Bayan (AB): Kanaig ti naimpanawenan a pablaak ti NDF SOPC maipanggep iti panagmonitor ken panangsigurado iti karbengan dagiti ubbing iti tengnga dagiti armado a risiris, ania ti takder ti NDFP iti agtultuloy nga okupasyon ken panaglalsing ti karbengan-*tao* iti Gaza?

Coni Ledesma (CL): Am-amang pay a tumaktakder ti NDFP para kadagiti karbengan ti umili a Palestino para iti kadagaan da. Ti agdama a gubat nga irusrussuat ti Hamas ken umili a Palestino ket gubat para iti nailian a wayawaya.

Ti maspasamak itatta iti Gaza ket genocide. Ti ar-aramiden ti Israel ket agdadata a panaglalsing iti International Humanitarian Law.

Ken ti kakaruan a trahedyo ket dagiti ubbing ti kadakkelan a biktima daytoy a gerra. Mataytaya nga adda iti 40% dagiti biktima. Saan pay a karaman ditoy dagiti kaiyanak a maladaga a natnatay iti incubator gapu iti kinnaan langis—langis a saan a palpalubusan ti Israel a makastrek iti Gaza.

Pappapatayen ti gerra iti Gaza ti masakbayan ti umili a Palestino. Ngem nakired ti umili a Palestino. Nasurok 75 tawen dan a makidang-

dangadang tapno makasubli iti daga da. Mabalin a mapapatay dagiti bomba ti ginasut kadakuada, ngem nasursurok ginasut pay ti bumangon ken itultuloy ti pannakidangadang da.

AB: Ania ti nagpadaan ken nagdumaan ti kasasaad dagiti ubbing iti tengnga ti armado a risiris iti Pilipinas ken Palestine?

CL: Dagiti Palestino ket napatakayas kadagiti dagdaga da. Iti maysa a paset, adda ti nagpadaan daytoy kadagiti Lumad a napwersa a nagbakwit kadagiti dagdaga ken balbalay da gapu iti militarisasyon. Kas kadagiti Palestino, dagiti Lumad ken dagiti dadduma pay nga umili iti kaaw-awayan ket bombobaen. Dagiti Palestino ket biktima ti panangbombomba ti Israel ken dagiti Pilipino iti kaaw-awayan ket bombobaen ti reaksyunaryo a militar.

Ti nagdumaan ket amin dagiti umili ti Gaza ti target ti panangbombomba, istraping ken panagtiliw ti Israel. Ordinaryo nga umili da a winartak ti pagtaengan ken pinapatay dagiti kapamilya. Iti kaso ti Pilipinas, ti target ti (panangbombomba ti) militar ket dagiti umili iti kaaw-awayan nga ak-akusaran a suporter ti New

People's Army, ken saan a dagiti umili nga adda kadagiti syudad.

AB: Ania dagiti addang nga araramiden ti NDFP tapno palataken dagitoy nakakaro ken narurungsot a panaglalsing iti lokal ken internasyunal a tukad?

CL: Nangiruar ti pablaak ti panangkundenar ti NDFP iti agresyon ti Israel. Nangiruar met laeng ti pablaak ti Special Office of the Protection of Children kas panangkundenar iti panangpapatay kadagiti ubbing iti Gaza. Nangiruar met laeng ti manon a pablaak ti PKP kas panangkundenar ti agresyon.

Malaksid kadagitoy, dagiti pwersa ti NDFP iti Pilipinas ken dadduma a pagilian ket lumalaok kadagiti naduma-duma a panagtignay laban iti genocidal war ti Israel.

AB: Ania ti rumbeng nga aramiden dagiti mangsalsalaknib ti karbengan dagiti ubbing, mangsalsalaknib ti karbengan-*tao*, umili a mangipateg iti wayawaya ken dagiti rebolusyonaryo iti Pilipinas ken iti intero a lubong iti sango ti umir-irteng a Zionista a panagatake kadagiti umili ken ubbing a Palestino?

CL: Umuna iti amin, irekrekomendak a maaddaan kadagiti porum ken dadduma pay a saritaan a mangmangted-impormasyon iti publiko mainaig kadagiti gapuanan iti likod ti panagatake ti Israel iti umili a Palestino. Kasapulan a pagtungtungan ti pakasaritaan dagiti Palestino a pinatakayas iti dagdaga da. Adu pay latta ti mamati a ti Israel ti nagrabyado. Saan da nga ammo a dagiti Palestino ket inaguman ti daga a pagnanaedan ken agnanaed itatta iti maysa nga okupado a teritoryo.

Agpampanawaganak met laeng iti amin nga umili a manangipateg iti wayawaya, saan laeng iti Pilipinas nu di iti intero a lubong, a lumaok kadagiti panagtignay nga agpampanawagan iti panangpasardeng iti gerra nga agresyon ti Israel. Ti laeng agkaykaysa a timek ti umili ti lubong ti makapagpasardeng kadaytoy a gerra.

15-tawen ken maysa pay, rinames dagiti soldado ti 94th IB

Dua a kaso ti panangrames dagiti soldado ti 94th IB ti inreport dagiti residente ti Barangay Carabalan, Himaymaylan City, Negros Occidental. Napasamak ti krimen idi naaddaan ti bayle (pasala) dagiti soldado iti barangay idi maudi a lawas ti Agosto. Iti rabii ti pasala, naimatangan dagiti residente ti panangasideg ti lima a lallalaki a soldado ti 94th IB ken panangpilit da nga ikuyog ti agtawen 15 ken maysa pay a balasang iti kampo da.

Narupaan dagiti bumaryo ti lima a tropa a karaman iti Retooled Community Support Program (RCSP) nga agin-indeg iti lugar. Segun iti pamilya dagiti biktima, nakabado ti uniporme ti militar ti dua a balasang idi nagawid da kabigatan na.

Pammapatay. Pinaltugan ti saan pay nga am-ammo a personahe ni Juan Jumalon ti 94.7 Calamba Gold FM iti Calamba, Misamis Occidental kabayatan nga agipadpadamag iti radyo idi Nobyembre 5 ti agsapa. Naala iti live a bidyo iti Facebook ti panangpaltug kenkuana.

Iti Sorsogon, pinapatay dagiti mabaybayadan a hitman ti militar ti mannalon a ni Arnel Halum idi Nobyembre 5 iti Sityo Kamandag, Barangay San Pascual, Casiguran. Tumultulong isuna iti kayong na iti panagukis ti inyog idi napaltu-paltugan.

Panagaresto. Inlemmeng ti 203rd IBde ken pinaidaman kadagiti karbengan dagiti Nalabbaga a mannakigubat a da Sonny Rogelio (Ka Ed) ken Sonny Sambutan (Ka Omeng) a nakemmeg idi Oktubre 17 iti Sityo Manambao, Barangay Santa Cruz, Bongabong, Oriental Mindoro. Natunton ti pamilya ni Rogelio idi Nobyembre 2 iti AFP Medical Center iti V. Luna, Quezon City. Saan pay a nabirukan aginggana ita ni Sambutan.

Iti Camarines Norte, tiniliw ken imbalud ti 9th IB ti katutubo a ni Erick Andaya idi Setyembre 23 iti Barangay Malaya, Labo. Kadua ti biktima dagiti katribu na a nagtartaray idi pinatu-paltugan dagiti soldado.

Blokeyo ti taraon. Nasaknap a bisin ken kinarigat ti impaay ti blokeyo a pang-ekonomya nga ipatpatungpal dagiti yunit ti 2nd ID iti Barangay Lumutan ken Barangay pagsangahan, General Nakar, Quezon. Ti blokeyo ket impasaknap mano lawas sakbay rugian ti 80th IB, 1st IB ken ti pulis ti kombat nga operasyon iti ili idi Setyembre.

250 pabrika, inserra dagiti protesta iti Bangladesh

NAGSERRA TI NASUROK 250 pabrika ti lupot iti Bangladesh manipud iti napalabas a lawas iti sango ti panagprotesta ti rinibribu a mangmanged ditoy. Pimmutok ti pungtot dagiti mangmanged kalpasan ti awis ti Bangladesh Garment Manufacturers and Exporters Association (BGMEA), timpuyog dagiti makinkua ti pabrika, iti sangkapiirit a 25% a panangngato ti binulan a minimum a sweldo wenno 10,400 taka (\$90) manipud iti agdama nga 8,300 taka (\$75 wenno ₱4,125). Adayo nga amang iti iruprupir da a panangngato agturong 23,000 taka (\$209) a kunada ket "kababaan a minimum" tapno mabiag da dagiti pamilya da. Idi 2017 pay naudi a naadaan ti negosasyon tapno ingato ti sweldo da.

Kas sungbat, naranggas a winara dagiti pulis dagiti protesta ba-baen ti tear gas, sound grenade ken shotgun pellets. Dua a mangmanged ti napapatay iti daytoy a panangwara.

Wayawayaan ti Palestine! Surok 600 ti nagprotesta iti embahada ti Israel iti Bonifacio Global City, Taguig City idi Oktubre 31, tapno tubngaren ti okupasyon, awan-sarday a panangbombomba, ken henosidyo ti Zionista a gobyerno ti Israel iti Gaza. Inyun-una ti International League of Peoples' Struggles (ILPS) ken Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) ti protesta. Sakbay daytoy, nagprotesta dagiti Moro sadiay Manila idi Oktubre 26 kas paset ti serye dagiti protesta nga inrusuat iti Bangsamoro iti napalabas a lawas. Naaddaan met laeng ti protesta sadiay Cebu.

Iparang dagiti desaparesidos. Nagummong dagiti pamilya, suporter ken grupo ti karbengan-tao iti Quezon City idi Nobyembre 2 tapno ipanawagan manen ti panangilung-aw kadagiti biktima ti pwersado a panagpukaw ti estado. Iti panagturay ni Marcos Jr, addan 11 a nairekord a desaparesido.

Protesta kontra panangngato-presyo ti petrolyo. Maysa a koordinado a protesta dagiti drayber ken opereytor ti dyip ti insayangkat iti Metro Manila idi Oktubre 24 tapno tubngaren ti panangngato manen ti presyo dagiti produkto a petrolyo iti maika-13 a daras manipud Hulyo. Iti naudi a panangngato, mataytaya a dimmanonen iti ₱19/litro ti innayon iti diesel kabayatan nga agarup ₱14/litro ti innayon iti presyo ti gasolina ken kerosene manipud rugi ti tawen. Naaddaan ti kagiddan a protesta kadagiti syudad ti Baguio ken Cebu, ken iti Iloilo ken Bacolod maysa aldaw sakbay daytoy.

Maiparbeng a kumpensasyon dagiti riders, ited. Ginasut a rider wenno dagiti para-deliber ti kumpanya a Grab ti nagprotesta iti Quezon City idi Oktubre 25 tapno tubngaren ti saan a nainkalin-tegan a panagkissay ti ₱10 a pastrek da kada deliberi. Gapu iti kissay, ti sigud a ₱45 a minimum a pastrek da kada deliberi ket agbalin a ₱35 laengen. Kinundenar met laeng ti grupo ti panagikkat ti Grab iti siyam nga drayber a limmaok iti asembleya idi Oktubre 19.

Nobyembre 8, 2013

inalun-on ti danum ti
Tacloban City
iti tengnga ti superbagyong

YOLANDA

nu sadinno ket dimmanon iti

10,000

ti mataytaya
a natay o napukaw.

5.9 milyon

Palestino a distiyero iti intero a lubong, kaaduan kaappoan da giti pamilya a napatakyas idi panawen ti **Al Nakba**. Isuda ti kadakkelan ken kabayaganen a grupo a *refugee* iti lubong.

\$14.3 bilyon

ayuda militar ti panukala nga ited ti **US** iti **Israel** iti tengnga dagiti **krimen iti gubat** ken **henosidyo** daytoy iti **Gaza** nga nasaknap a kun kundenaren uray iti uneg ti **US**.

120

pagilian ti umannamong iti resolusyon ti **United Nations** para iti "**humanitarian truce**" iti Gaza idi Oktubre 27, ka bayatan a 14 ti simmupi at iti duron ti **US** ken **Isra el**, ken 45 ti nag-*abstain*, karaman ti Pilipinas.

57.37%

ngimmatuan ti bayad-utang ti Pilipinas idi Setyembre 2023 maiyarig iti Setyembre 2022, kagiddan ti panagdak kel ti utang **manipud P13.5 trilyon agturong P14.2 trilyon** iti agpada a panawen.

160,000

kaso laban iti **Monsanto** (kukua itatta ti **Bayer**) kanaig iti ma di nga epekto iti salun-at ti tao ti pestisidyo a **Roundup**.

MONSANTO

Kadaytoy Nobyembre, minandaran ti maysa a korte ti **US** ti kumpanya nga agbayad ti danyos a **\$332 milyon** iti may sa a naaddaan cancer gapu iti pestisidyo.

90%

ti datos kadagiti "**internet cloud**" wenno dagiti *data center* ket maibag baga a "**junk**" wenno basura.

Segun kadagiti kritiko, nagastar iti rekurso nga enerhiya ken da num dagiti *data center* (a buk buklen ti 100 milyon *computer server*) kas ti patpatarayan ti **Google** ken **Microsoft**.

Kinalungsot ti napalabas nga eleksyon a pambarangay

Naibuyangyang manen iti napalabas nga eleksyon pambarangay ti kinalungsot ti reaksyunaryo nga eleksyon iti Pilipinas. Kas iti naglabas, inaramat daytoy dagiti politikal a dinastiya tapno patibkeren ti bileg da ken agsagana para kadagiti sumarsaruno nga eleksyon.

Manipud Agosto 28 aginggana mismo nga aldaw ti panagbobotos idi Oktubre 30, nasaknap ti kinaranggas ken pangliplipit dagiti politiko kadagiti kalaban da, panaggatang ti botos, pannakibiang ti dadakkel a politiko, apo't daga ken negosyante, ken pannakibiang ti militar.

Adda laeng iti 32 nga insidente nga addaan kainaigan iti eleksyon ti nairekord ti Commission on Elections (Comelec). Kadagitoy a kaso, 19 katao ti pinapatay kabayatan a 19 katao ti sugatan. Iti report ti ahensya, awan pay 200 a kaso ti panaggatang ti botos. Adayo nga amang daytoy a bilang iti kinapudno.

Nasaknap a ginnatangan ti botos

Sadiay Bukidnon laeng, naireport ti panaggatang ti botos ti amin a 464 barangay ti probinsya. Minilyon a piso a pondo ti inggabur dagiti pulitiko ken negosyante ti probinsya tapno siguraduen ti panangabak dagiti "manok" da. Adda iti ₱700-₱1,000 ti panaggatang ti kada botos para iti kinakapitan.

Suportado dagiti nalungsot a kandidato dagiti notoryus a kriminal karaman ti pamilya Delamace iti Cabanglasan a mangtengtengel iti tallo a barangay (Freedom, Dalucatan ken Silae). Agtutuon ti krimen ti pamilya kadagiti residente, karaman ti panangbugbog, panagagum ti daga ken panangpapatay kadagiti kalaban da.

Iti ili ti San Fernando, awan ti inaramid nga aksyon dagiti pulis ken soldado iti panagipasaknap ti buteng ni Nonong Salusad, daulo ti paramilitar. Kinikilan na ti P200,000

dagiti timmaray iti kinakapitan iti lima a barangay. Iti Barangay Kibungkog, imbulsa na ti ₱750,000 pondo ti dua a kandidato a kapitan a kalaban ti supsuportaran na.

Iti Sorsogon, nairekord ti ginnatangan ti botos a ₱300-₱1,300 para iti panagkapitan. Adda dagiti kaso nga agpada a taw-an ti mayor ti nagtaray nga agkalaban a kapitan. Kasabwat ti kadadakkelan a pulitiko dagiti soldado ken pulis. Iti met laeng Sorsogon, nagpakat dagiti soldado ti sagga-gaysa nga iskwad kadagiti barangay manipud Oktubre 27. Iti Laguna, nangigabsuon kadagiti soldado manipud iti 1st IB ken dagiti tangke de gera iti ili ti Santa Maria manipud Oktubre 1. Impakat dagiti tropa iti lugar iti linged ti panangpatalinaed ti seguridad iti ili kanaig ti eleksyon a pambarangay.

Atake kadagiti progresibo a kandidato

Kas iti naglabas, target dagiti pwersa ti estado dagiti progresibo ken makabayan a kandidato iti eleksyon a pambarangay.

Iti Batangas, ginandat a lapdan ti 59th IB ti panagkandidato ni Ronald Ramos kas kapitan iti Barangay Macalamcam A, Rosario. Malisyoso nga inakusaran isuna nga adda kainaigan iti rebolusyonaryo a tignayan iti probinsya tapno ikalintegan ti panangikuspil kenkuana.

Iti Bukidnon, dagiti taw-an mismo ti mayor ti ili ti Quezon ti nakibiang ken nangpadakes kadagiti kandidato nga aktibista. Mabuteng ti mayor a mangabak iti poder ti dadduma a progresibo a mabalin a makatinnulong iti pannakidangadang ti umili para kadagiti karbengan da.

Nagpataray met laeng ti National Task Force-Elcac ti dadduma a taw-an daytoy iti Bukidnon. Pinataray ken pinondoan dagitoy dagiti traydor a "simmurender" iti syudad ti Malaybalay ken Valencia. "Kulelat" wenna naabak amin dagitoy.

Agsisinnumbangir ti Red-tagging iti durog dagiti ahente ti estado iti adu a paset ti pagilian. Nairekord dagitoy iti Cebu City, iti Tondo, Manila ken dadduma pay a lugar. Nagiwaras ti polyeto iti agkabangibang nga ili ti Pavia, Zarraga ken Iloilo City iti Iloilo laban kadagiti nangiyuna kadagiti pannakidangadang a masa kadagiti lugar da.

Laksid kadagiti kaso ti kinaranggas ken panaggatang ti botos, tinubngar ti grupo a Kontra Daya ti panangpadas iti elektroniko a sistema ti eleksyon iti dua a barangay iti Cavite ken maysa iti Quezon City. Segun iti grupo, ti panagusar iti elektroniko a sistema ket mangpakaro laeng iti panagsuitik iti eleksyon gapu ta nalaklaka daytoy a mailemmeng. AB

Isalakan ti Cancabato Bay iti reklamasyon

Sangapulo a tawen manipud dadaelen ti storm surge nga impaay ti super-bagyo a Yolanda ti syudad ti Tacloban, awan pay latta ti signipikante nga addang ti lokal a gobyerno tapno liklikan a maulit ti didigra. Ketdi, nagiduron pay daytoy ti proyekto a reklamasyon a saan laeng a kasinnupadi ti panagsa-gana, ngem ketdi mangdadael iti intero nga ekosistema ti Cancabato Bay ken mangpapatay iti pangkabiagan ti adu a mangngalap a mangnamnam-nama di-toy.

Nakagabsuon iti look ti adu a wara kas kadagiti dadael a balay, alikamen ken lugan nga imbati ti storm surge. Nakaapektar daytoy iti makalkalapan a lames ken kinabaknang ti baybay. Ngem imbes a waknitan ken dalusan ti look, nagbalin a solusyon ti lokal nga gobyerno a naan-anay daytoy a gaburan ken papatayan.

Tawen 2015 damo nga induron ti lokal a gobyerno ti Tacloban ti ₱3.46-bilyon a proyekto nga Tacloban Causeway Project kas panglapped kano ti storm surge, solusyon iti trapiko, ken panangparusing ti turismo. Karaman daytoy kadagiti dadduma pay a proyekto a rangtay ken kalsada iti Samar ken Leyte nga induron ti Japan International Corporation Agency (JICA). Paset ti pondo a mausar iti konstruksyon dagiti utang ti Asian Development Bank ken dadduma pay nga imperyalista nga institusyon.

Target ti proyekto a mangiyaplag ti 2.6-kilometro kaatiddog ken nasurok uppat a metro kangato a causeway wenno nakangato a sementado a dalan iti embankment wenno baybay ti look manipud iti sentro ti syudad (Magsaysay Blvd.) agturong Barangay San Jose (Kata-isian Point). Tapno maaramid daytoy, gaburan ti bato ken daga ti nalalamuyot a paset ti baybay tapno agbalin a pagbatayan ti kalsada. Tapno saan unay a malapdan ti ayos ti danum, agikabil kadagiti culvert iti lima nga estratehiko a pwesto ti istruktura.

Rugi pay laeng ti

proyekto, nairut daytoy a sinupiat dagiti apekto a residente ken mangngalap. Waknitan daytoy ti baybay nu sadinno a nakapwesto dagiti bara-ngay da ken uray dagiti balbalay. Ammo da a saan a maiduma daytoy iti polisiya ti syudad idi 2013 a "40-meter no build zone" wenno panangiparit a mangibangon ti balay iti 40 metro manipud iti baybay a nangpatakyas kadakuada kadagiti komunidad da. Imbes koma a pudno a rehabilitasyon, inusar ti gobyerno ken kakumplot daytoy a gangganna-et a bangko ti bagyo tapno gamgamen kadagiti mangngalap ti daga da, uray payen ti baybay ken look.

Segun iti Save Kankabatoc Advocacy, maysa nga alyansa dagiti residente, mangngalap ken dagiti embayronmental a grupo, awan basaran ti ibagbaga ti JICA ken lokal a gobyerno a "benepisyos" ken "panagsalimetmet" a malak-am dagiti Taclobanon manipud iti causeway ken reklamasyon.

Saan a manglapped iti aniaman nga storm surge ti causeway, segun iti grupo. Nga awan pay daytoy iti usto a lokasyon. Ngem ketdi, sullatan daytoy ti panagayos ti danum paruar iti syudad a mabalin nga ag-

resulta iti masansan ken saan a maabbatan a layus. Ipaidam daytoy ti pangkabiagan iti nasurok 1,000 mangngalap ken dagiti pamilya da. Saan met laeng a makarisut daytoy iti trapiko gapu ta nagkedkeden nga agpasada dagiti drayber ditoy. Kunada, awan met ti maala da a pasahero iti daytoy a ligason. Dakkel met laeng a paset ti kultura ken paksaritaan ti Tacloban ti look.

Ammo ti grupo a paset ti causeway iti nalawlaw ken madi a plano ti gobyerno nga i-reclaim wenno gaburan ti 400 ektarya ti Cancabato Bay ken "itraporma" daytoy iti sentral nga distrito a pangnegosyo. "Patayen daytoy ti look, ken ti sibubukel nga ekosistema ditoy tapno ikkan-dalan ti panangibangon dagiti pasdek ken komersyal a sentro a pagnumaran kangrunaan ti gangganna-et a negosyo," kinuna daytoy.

Saan a "natay" ti Cancabato Bay, kas ti ipappalilit ti gobyerno tapno ikalintegang dagiti proyekto a reklamasyon. Idi 2003, indeklara pay daytoy ti lokal a konseho ti syudad kas maysa a protektado a reservation area. Kinapudno na, addaan 3,649 mangngalap manipud iti 16 barangay ti agbibig ditoy. Aglalaon daytoy ti danggit, tahong, seashell, rasa ken dadduma pay a kinabaknang-baybay. Addaan daytoy ti nabatbati a 26 ektarya a kapalumpungan.

Idi Oktubre 1 laeng, impasardeng ti lokal nga opisina ti Department of Environment and Natural Resources ti amin nga operasyon a reklamasyon iti look gapu iti kinaawan kadagiti annatop a permit daytoy ken pannakadadael ti protektado a kapalumpungan. Iti bangir daytoy, agtultuloy a salsalagniban ti mayor ti syudad a ni Alfred Romualdez ti proyekto.

Panagari militar ti 8th ID iti Samar

Iti nasusulinek a barangay ti Samar, agturturay ti ima a landok ti 8th ID ti Armed Forces of the Philippines (AFP). Adayo iti mata ti publiko ken midya, maipa-raraira ditoy dagiti sikreto a panagdukot, detensyon ken panangibalud kadagiti sibilyan kadagiti komunidad da ken panangirussuat ti aglalaok a panagabusong militar. Sibubukel a riningbawan dagiti yunit militar dagiti sibilyan nga awtoridad.

Panagdukot ken ekstrahudisyal a detensyon

Saan a bumaba iti 10 ti biktima ti panagdukot ken sikreto a detensyon iti kampo ti 8th ID iti Barangay Maulong, Catbalogan, Samar manipud pay idi napalabas a tawen. Agtaltalinaed da a nakabalud, saan a mabisita dagiti kabagyan, ken awan ligal a representasyon agingana ita. Ipapauneg ida iti emosyonal, pisikal ken mental a tortyur dagiti berdugo a soldado.

Karaman kadagiti biktima da Mariel Rebato ken Monica Ogacho, agpada a barbaro nga ina, ken dagiti maladaga da. Kadua da nga imbalud iti kampo da Marygrace Tambis Bicina, Renato Chokoy Rufo ken tallo pay a dinukot ti militar idi met laeng Marso. Ti dadduma kadakuada ket pinidut manipud iti ab-abangan a balay iti Calbayog City idi pay Disyembre 2022.

Naammuan ti rebolusyonaryo a tignayan ti kasasaad da idi temporaryo a winayaan dagiti dadduma a dinukot ken nakapag-report iti NPA. Karaman kadagiti binulusan ti uppat a Nalabbaga a mannakigubat a minandaran nga agserbi kas ahente militar.

Kontrol ti militar iti biag sibilyan

Iti innem nga ili ti Northern Samar, kunam lang nu pagbaludan dagiti baryo ken dagiti soldado ti parabantay.

Iti Silvino Lobos, tengngel dagiti soldado ti panagserrek-ruar dagiti residente iti ka-

da baryo. Asinno man a mapan iti talon wenno agubra ket agpirma iti logbook ken tiltiliwen ti asinnoman nga adda ti ruar nga awan ditoy. Naikeddeng nu mano oras laeng a mabalin a rumuar.

Idi Abril, lima daras a binomba manipud iti tangatang ken inistraping ti Barangay Senonogan de Tubang, Silvino Lobos. Adda aldaw a lima daras nga inyaramid ti panagbombomba, usar ti 10 rocket, kagiddan ti uppat a daras a panangpabitak ti kanyon ken panagistraping. Tallo a mannalon ti direkta a pinaputukan dagiti soldado. Laksid iti daytoy, nasaknap dagiti krimen ti militar kas panagtakaw ti manok ken ramit iti talon, panangperdi iti balay, panangdadael kadagiti mula, ken iligal a detensyon.

Agarup agpada ti kasasaad kadagiti ili ti Las Navas ken Catubig nu sadinno a nakapakat ti 3rd IB, 20th IB ken 19th IB. Gwardiyado ti amin nga amit ti mannalon iti bantay. Iti dadduma a baryo, maiparit ti agiruar

ti uray maysa lata a bagas nu saan pay a naluto ken nakakabil iti pagbalunan.

Iti Mapanas, Gamay ken Pala-pag, nakarkaro ti kinairut ti panagari-ari militar ti 74th IB. Ipalpalista dagiti soldado ti eksakto a lugar a papanan ti mannalon ken al-alaaan ida ti litrato. Parparitan ida nga agitugot ti bagas iti talon ken rum-beng a ti sardinang nga balunen ket nakakabil iti pagbalunan. Arbitraryo nga ipatpatungpal dagiti lockdown iti linged ti panagi-innarakar ti Covid-19 uray saan a pudno.

Iti rabii, sagsaggaysaen a law-lawlawen ti tunggal balay tapno bilangen dagiti tao nga um-umyan ditoy. Nu agbaliw ti bilang, pagsung-baten ti opisyal ti barangay. Tiktiktikan ken sikreto a dingdinggen ti patangan dagiti bumaryo kadagiti balay da. Ipalpalista kadagiti tiendaan ti amin a gatgatangen ditoy tapno mabantayan da.

Lima tawen nga MO 32

Iti napalabas a lima tawen, kim-marro ti ranggas militar iti Eastern Visayas. Usar ti Memorandum No. 32, uppat a batalyon ti impakat iti rehiyon iti nagbaetan ti Disyembre 2022 ken Pebrero tapno "rebbeken" ti "mabatbati nga uppat nga aktibo a larangan gerilya" iti amianan a paset ti Samar. Nayon dagitoy iti tallo a brigada ti 8th ID nga agdama nga idadauloan ni Maj. Gen. Camilo Z. Ligayo.

Nu amirisen, awan basaran ti Memorandum 32 a damo nga impasaknap ti rehimen a Duterte idi Nobyembre 22, 2018. Daytoy ket gapu ta inikkaten ti "state of national emergency" iti Mindanao idi Hulyo 27 a nagserbi a basaran daytoy. AB

